

Reactie gemeente Bodegraven-Reeuwijk op internetconsultatie Regeling Inburgering – verlengingsgronden

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk is overwegend positief over de nieuwe verlengingsgronden die in de Regeling Inburgering zijn toegevoegd. Hieronder wenst Bodegraven-Reeuwijk haar zienswijze over de aanpassingen en nieuwe verlengingsgronden toe te lichten.

1. Algemeen: complexiteit en bekostiging

De nieuwe verlengingsgronden doen direct of indirect een beroep op de gemeentelijke uitvoering. Dit terwijl de verantwoordelijkheid voor het aanvragen van verlengingen in principe bij de inburgeraar ligt. De huidige Regeling Inburgering 2021 (Ri2021) bevat reeds complexe uitzonderingsgronden die voor de meeste inburgeraars nauwelijks uitvoerbaar zijn zonder gemeentelijke ondersteuning. Bodegraven-Reeuwijk verzoekt de Staatssecretaris derhalve om de uitwerking van de procedure voor verlengingsaanvragen en de bewijslast eenvoudig te houden.

2. Verlenging bij werk (minimaal 32 uur)

Gemeente Bodegraven juicht een verlengingsgrond bij werk toe en ziet het als belangrijke stap, omdat deze de dualiteit tussen werk en inburgering erkent. Wel wenst Bodegraven-Reeuwijk te benoemen dat de voorgestelde 32 uur te hoog is, en dat 32-uur werken, vaak ten koste gaat van de inburgeringsverplichtingen. Ervaring leert dat veel werk niet in een taalrijke omgeving is, en dat inburgeraars die veel werken een hoog verzuimpercentage hebben in de lessen. Inburgeraars zijn dan ook erg moe in de lessen en kunnen moeilijk de stof opnemen. Door de urennorm voor verlenging zo hoog te zetten, wordt voorbij gegaan aan het streven om juist dualiteit te bevorderen.

Taal aanbieders geven bovendien aan dat ze met zo een hoge werkbelasting naast de inburgering onmogelijk al hun roosters kunnen omgooien en tegelijk aan de kwaliteitseisen voor de inburgering kunnen voldoen.

Niet alleen is de 32-urige norm om voor verlenging in aanmerking te komen te hoog. Veel inburgeraars werken via uitzendbureaus met onregelmatige roosters, tijdelijke of min-max contracten. Hoewel ze zich inspinnen, zijn ze afhankelijk van het aanbod. Ook die onregelmatigheid eist veel van de inburgeraars. Door sec naar uren aantal te kijken, en niet mee te wegen dat onregelmatigheid en onzekerheid ook veel van de inburgeraar vraagt, maakt dit het nu de voorgestelde urennorm van 32-uur onredelijk. Daarnaast zien wij dat vrouwen, zeker moeders, vaker deeltijd werken, waardoor zij structureel buiten de regeling vallen. De eis van 32-uur houdt te weinig rekening met de positie van de vrouw, en treft vrouwelijke inburgeraars onevenredig (in strijd met gelijkheidsbeginsel). Gemeente Bodegraven verzoekt u daarom om de werkurennorm te verlagen tot 20-uur om zo voor verlenging in aanmerking te komen.

Het vasthouden aan 32 uur per week als norm leidt in de praktijk tot rechtsongelijkheid en werkt ontmoedigend voor arbeidsparticipatie.

Wij verzoeken u de urennorm van 32-uur te heroverwegen en:

- de urennorm te verlagen naar 20 uur per week;
- ook onbetaald werk zoals stages (om bijv. voor BIG-registratie in aanmerking te komen) of vrijwilligerswerk onder voorwaarden mee te tellen;
- zelfstandigen en ondernemers expliciet op te nemen in de regeling.

De huidige regeling kan leiden tot stress, terugtrekking uit werk of zelfs het moedwillig beëindigen van dienstverbanden om te voldoen aan inburgeringsverplichtingen. Dit is sociaal én economisch onwenselijk.

3. Verlenging bij ziekte en BIO

Het voorstel om verlengingsmogelijkheden bij kortdurende ziekte of BIO te schrappen, achten we onwenselijk. In onze uitvoeringspraktijk komt het geregeld voor dat inburgeraars kampen met psychische klachten (zoals PTSS, burn-out of postnatale depressie), chronische aandoeningen of herstelperiodes na operaties. In veel van deze gevallen doet de inburgeraar zijn uiterste best om tussen de kortdurende ziekteperiodes lessen te blijven volgen, maar lukt het niet om dit structureel te doen. Ook complicaties van kortdurende ziektes voor en of na een zwangerschap kunnen hieronder vallen. Dit zijn aantoonbaar niet-verwijtbare omstandigheden. Ook hier treft deze aanpassing vooral de kwetsbare vrouwelijke inburgeraar. Bovendien maakt het schrappen van deze maatregel dat de discussie om de kortdurende ziektes en het effect daarvan op de inburgering verschuift naar de spreekkamer en dus de uitvoering. De uitvoering wordt dan extra belast met de stress die de inburgeraar hiervan ondervindt. Dit veroorzaakt extra druk op consulenten. Wij verzoeken u derhalve om:

- BIO en medische omstandigheden als grond te behouden;
- Voor ziekten korter dan drie maanden een vereenvoudigde toets (zoals huisartsverklaring) te accepteren.

4. Overige verlengingsgronden

Wij steunen de voorgestelde verlengingsgrond bij gebrek aan kinderopvang, maar verzoeken om af te zien van zware bewijslast. Een verklaring van één kinderopvanginstelling of een melding van de maatschappelijke begeleider moet volstaan.

5. Financiering en SPUK

De huidige meeneemregeling voor SPUK-gelden is ontoereikend. Verlengingen van trajecten leiden ertoe dat middelen ná één jaar niet meer beschikbaar zijn, terwijl de uitgaven pas later volgen. Wij verzoeken:

- Verlenging van meeneemtermijn SPUK naar minstens drie jaar;
- Uitvoeringskosten gemeenten verhogen vanwege de extra taken die de consulenten hebben.

6. Resumerend

Wij verzoeken de staatssecretaris om:

- Verlaging urennorm naar 20 upw voor verlenging bij werk;
- Handhaving kortdurende BIO en ziekte als verlengingsgrond;
- Eenvoudigere bewijslast voor verlengingsgrond verblijf COA;
- Structurele financiering uitvoeringskosten, en verhogen periode dat de SPUK-middelen kunnen worden meegenomen naar drie jaar.